

SPOMENIKI IN SPOMINSKA OBELEŽJA NOB, SUHOR PRI METLIKI

**VODIČ PO SPOMINSKIH OBLEŽJIH NA OBMOČJU KRAJEVNE
ORGANIZACIJE ZDRUŽENJA BORCEV ZA VREDNOTE
NARODNO OSVOBODILNE BORBE, SUHOR PRI METLIKI**

- 2020 -

ČE NIMAŠ ZGODOVINE – TE NI!

Brošura »Spomeniki in spomska obeležja NOB, Suhor pri Metliki« je vodič, ki ga je izdelal krajevni odbor Zveze borcev za vrednote NOB Suhor s ciljem, da zbere in na slikovit način predstavi delček izjemno bogate zgodovinske dediščine tega območja iz časov NOB. V Suhorju z okolico se nahaja 28 spominskih obeležij iz teh časov, ki s svojimi vsebinami dopolnjujejo zgodovinski mozaik dogajanj na teh območjih.

Bela krajina, ki je znana tudi kot »zibelka partizanstva« ima zelo bogato zgodovino. Belokranjci so se, kot tradicionalni domoljubi, že v samih začetkih agresije začeli upirati sovražniku in domačim izdajalcem, v velikem številu so pristopili partizanskim enotam, ali pa so na različne načine podpirali NOB. To je zgodovina, ki ne sme biti pozabljena. Vsem lažiranju in potvarjanjem zgodovine navkljub je jasno, da brez partizanskega gibanja in NOB, ter organiziranega odpora proti okupatorjem in domačim izdajalcem Republika Slovenija danes ne bi bila suverena država. Zato je zelo pomembno da nujno ohranimo vrednote NOB in jih redno prenašamo na mlade generacije, saj le na temeljih protifašizma in vrednot, kot so mir, suverenost, svobodomiselnost, enakopravnost, solidarnost in tovarištvo, je namreč mogoče oblikovati politiko in življenje, ki bo temeljilo na spoštovanju človekovih pravic in na socialni pravičnosti.

Brošura predstavlja slikovno zbirko slik vseh spomeniških obeležij NOB na območju suhorske regije, opremljenih s tekstualnim pojasnilom, statusom (pomenom) obeležja in s predstavitvijo lokacije na karti.

KO ZB za vrednote NOB Suhor

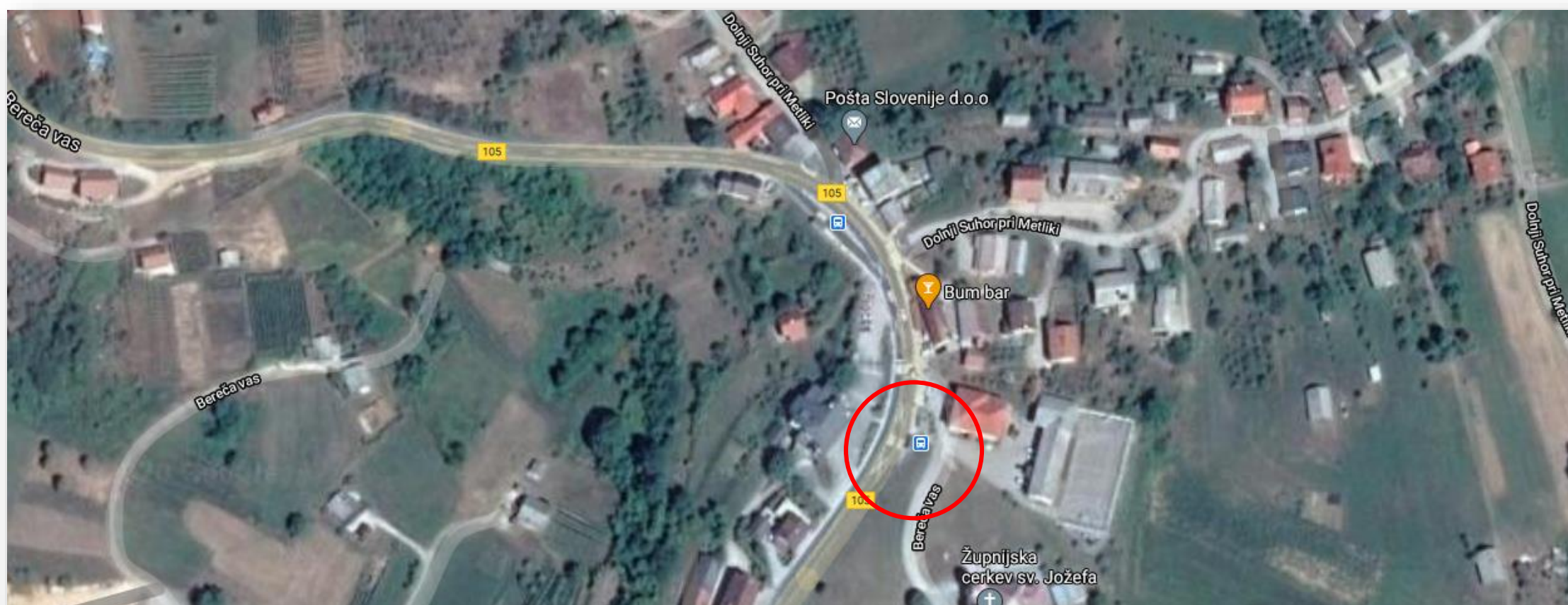
ODHOD 14. DIVIZIJE NA ŠTAJERSKO

OZADJE DOGODKA: V cilju pospešitve oborožene vstaje na Štajerskem, je Glavni štab NOV in PO Slovenije v soglasju z Vrhovnim štabom poslal na Štajersko 14. divizijo. Dne 6.1.1944 so se tako Tomšičeva, Šercerjeva in Bračičeva brigada, skupno 1112 prekaljenih ter dobro oboroženih in opremljenih borcev in bork, odpravile s Suhorja in iz sosednjih vasi na pot. Po enomesečnem pohodu preko Hrvaške je divizija v noči na 7.2.1944 pri Sedlarjevem prešla Sotlo in stopila na štajerska tla, kjer je nato kljub izredno neugodnim vremenskim razmeram v nepretrganem boju z veliko močnejšimi nemškimi silami izpolnila svojo nalogo. 14. divizija, je bila 26.10.1944 proglašena za udarno, 2.11.1951 pa za proletersko, nato pa je bila dne 14.4.1953 z ukazom Vrhovnega poveljnika oboroženih sil, maršala Josipa Broza –Tita, preimenovana v 14. proletersko divizijo Borisa Kidriča.

Spomenik, ki stoji ob cesti v centru Suhorja je izdelan po načrtu arhitekta Francija Šublja in ga je dne 21.7.1954 odkril Glavni odbor ZB LR Slovenije.

STATUS: Spominsko obeležje **DRŽAVNEGA POMENA**

PRVA OKROŽNA KONFERENCA ZVEZE SLOVENSKE MLADINE

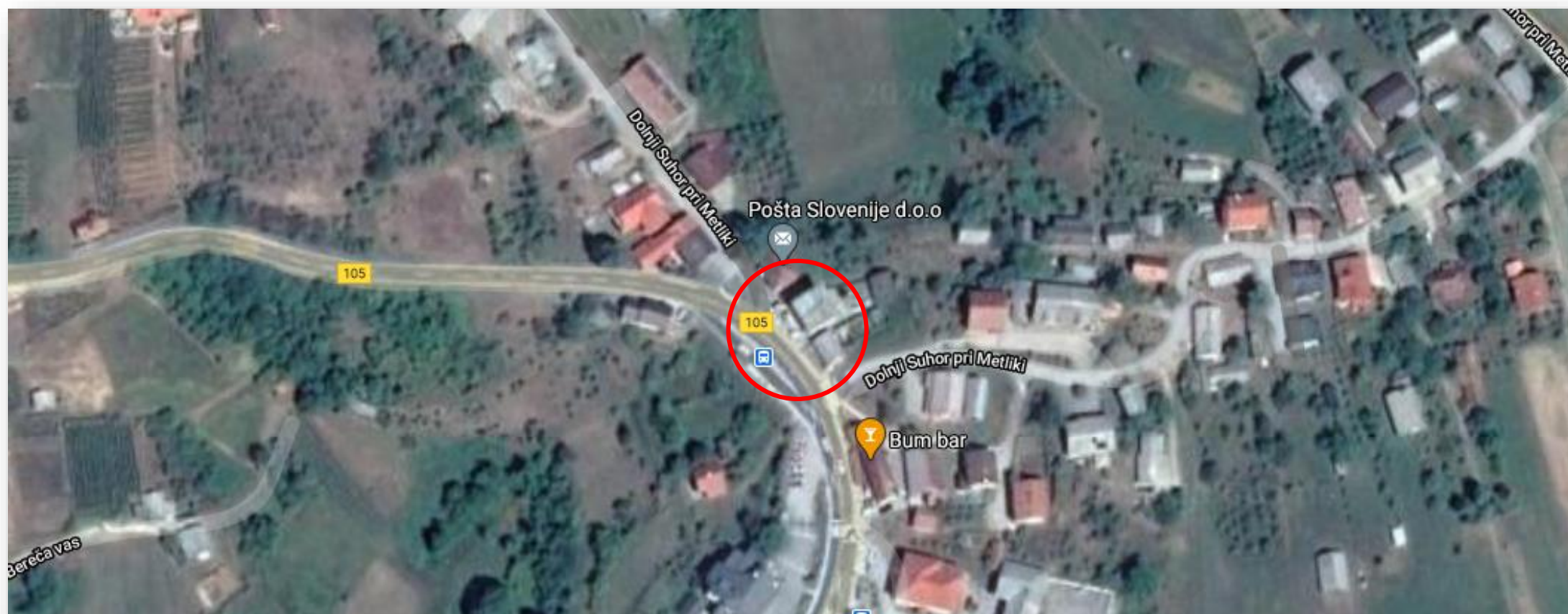

OZADJE DOGODKA: Prva okrožna konferenca Zveze slovenske mladine (ZSM) za Belo krajino je potekala od 15.7.1943 do 17.7.1943. Na njej je sodelovalo 61 delegatov, ki so zastopali nad 90 % belokrajnske mladine, vključene v ZSM. Na konferenci so posebno pozornost namenili delu z mladino na kulturno-izobraževalnem področju ter zbiranju materialne pomoči za partizansko vojsko.

Ob prvem konresu ZSM oktobra 1943 v Kočevski reki je bila velika večina belokranjske mladine vključene v ZSM, v 79 skojevskih aktivih pa je bilo 560 članov in članic.

Ploščo v spomin na prvo mladinsko konferenco v Beli krajini je odkril Centralni komite LM Slovenije 21.7.1954 na stavbi bivše pošte.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

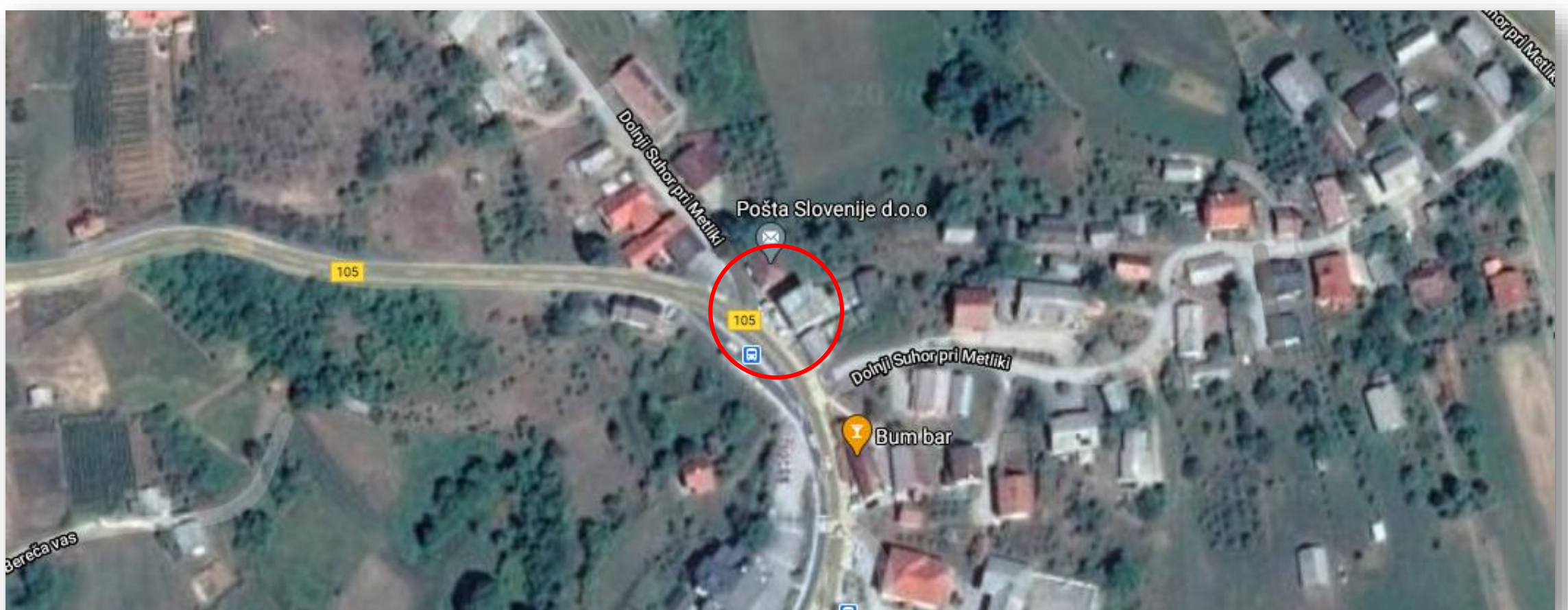
PRVI ZBOR SLOVENSКИH PRAVNIKOV NA OSVOBOJENEM OZEMLJU

OZADJE DOGODKA: Prvega zbora slovenskih pravnikov 10.10. in 11.10. 1943 v Metliki in na Suhorju se je udeležilo 120 pravnikov, ki so se kot borci ali kot sodelavci pridružili NOB. Po uvodni besedi dr. Kasa Šnuderla so prebrali 7 referatov in sledila je razprava. Posebni odbor je sestavil resolucijo, v kateri so pravniki poudarili svojo temeljno dolžnost, da se z vsemi svojimi sposobnostmi vključijo v NOB, ki je pravičen v moralnem pogledu ter utemeljen po veljavnem mednarodnem pravu. Ob tem dogodku je Belokranjska tehnika v letu 1944 razmnožila ciklostirano brošuro Spomenica o prvem zboru slovenskih pravnikov.

Ploščo na hiši bivše pošte, kjer je bil zbor, je 21.7.1954 odkrilo Društvo pravnikov LR Slovenije.

STATUS: Spominsko obeležje **DRŽAVNEGA POMENA**

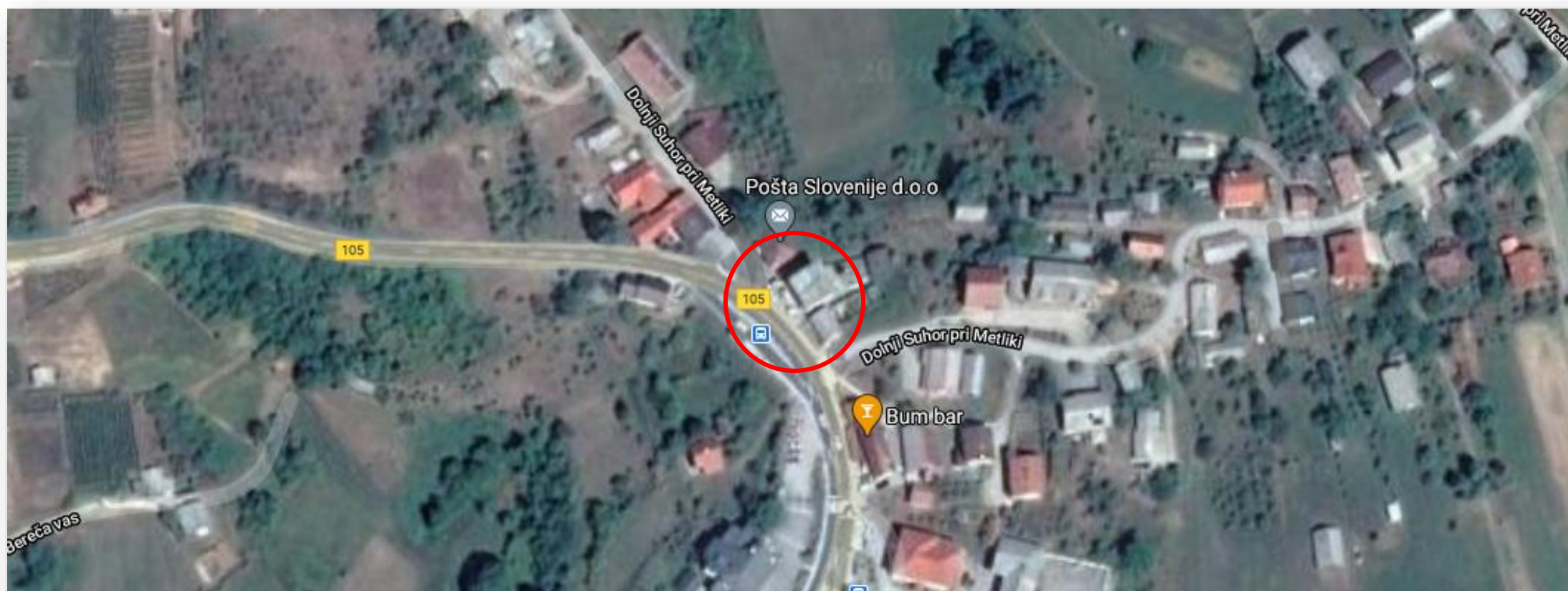

SESTANEK SLOVENSKE PROTIFAŠISTIČNE ŽENSKE ZVEZE ZA BELO KRAJINO

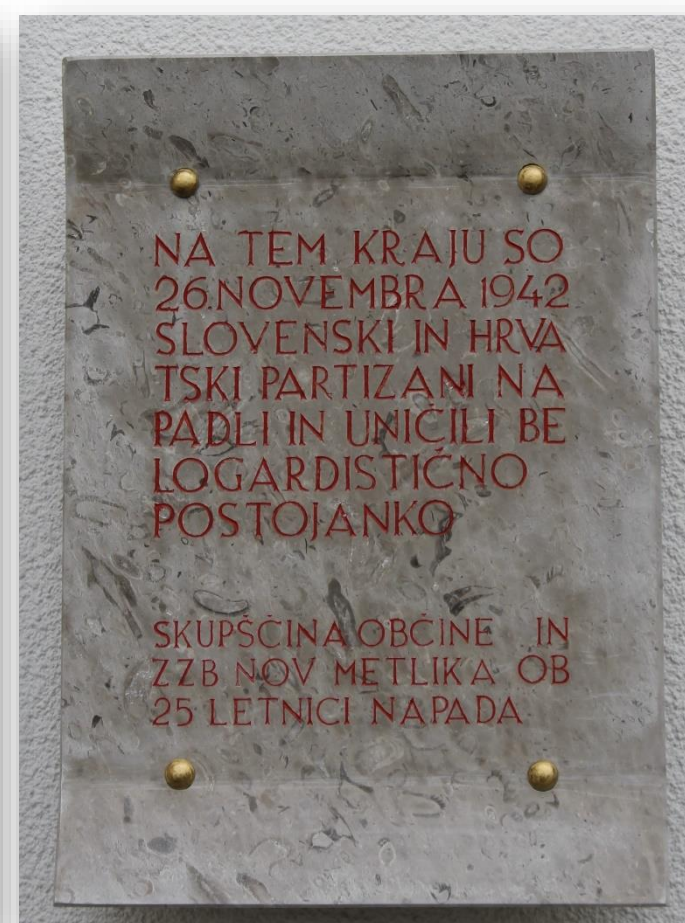

OZADJE DOGODKA: Na sestanku SPŽZ dne 26.5.1943, ki ga je vodila Mica Šlander, je bil ustanovljen okrožni iniciativni odbor SPŽZ za Belo krajino; za prvo sekretarko tega odbora je bila imenovana Francka-Šebar-Dolenc. 8.8.1943, je bila v gozdu blizu vasi prva okrožna konferenca SPŽZ za Belo krajino. Beseda je tekla o pomoči partizanski vojski in vključevanju žensk v OF. V času 2. konference SPŽZ za Belo krajino 14.12.1943 je v okrožju delovalo 124 odborov SPŽZ in 36 zaupnic. Slovenska delegacija, ki je ravno ta dan prispela na Suhor z II. zasedanja AVNOJ, je seznanila udeleženke z zgodovinskimi sklepi, sprejetimi v Jajcu. Spominska plošča o razvoju in deležu SPŽZ za Belo krajino je bila odkrita dne 8.3.1959, na bivši poštni hiši.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

UNIČENJE BELOGARDISTIČNE POSTOJANKI NA SUHORJU

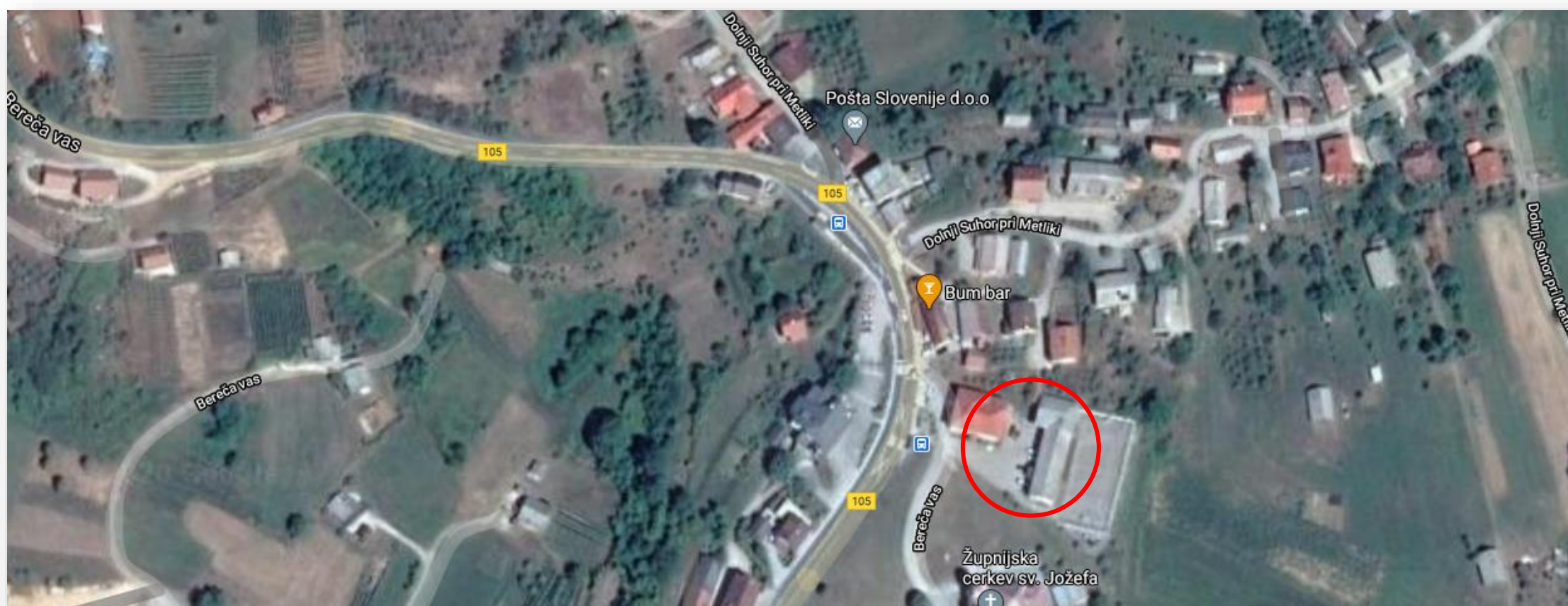

OZADJE DOGODKA: Zadnja faza velike italijanske ofenzive se je končala med 29.10 in 4.11.1942 na Gorjancih. V začetku druge polovice novembra se je v šoli in župnišču na Suhorju nastanila 3. četa 3. bataljona belogardistične Legije smrti. Imela je nalogo nadzorovati cesto Metlika – Novo mesto ter onemogočiti stike med slovenskimi in hrvaškimi enotami NOV preko tega ozemlja. Zato jo je slovensko – hrvaški operativni štab, ustanovljen 24.11.1942 v vasi Cetošič na Žumberku, sklenil napasti in uničiti. Del 13. hrvaške udarne brigade Josip Kraš je začel z napadom na postojanko zvečer 26.11., medtem pa so; drugi del hrvaške brigade, Cankarjeva brigada in Vzhodolenjski odred varovali napad. V postojanki je bilo tedaj približno 170 sovražnikov. Do naslednjega jutra je bila postojanka popolnoma uničena, partizani so zajeli večino sovražnega moštva in med njimi tudi 8 belogardističnih organizatorjev, zaplenjene pa so bile tudi velike količine orožja, streliva in razne vojaške opreme. Načrt Italijanov, da bi predvsem z belogardisti vojaško obvladali Gorjance, je propadel.

V spomin na to veliko zmago hrvaških in slovenskih partizanov, ki so zaustavili širjenje belogardizma v Beli krajini, je občina Metlika razglasila 26.11. za občinski praznik, obenem pa je to tudi praznik krajevnih skupnosti Suhor.

Ploščo v spomin na to partizansko zmago so odkrili na kulturnem domu 14. Divizije (št. 25) dne 26.11.1967.

STATUS: Spominsko obeležje **MEDDRŽAVNEGA POMENA**

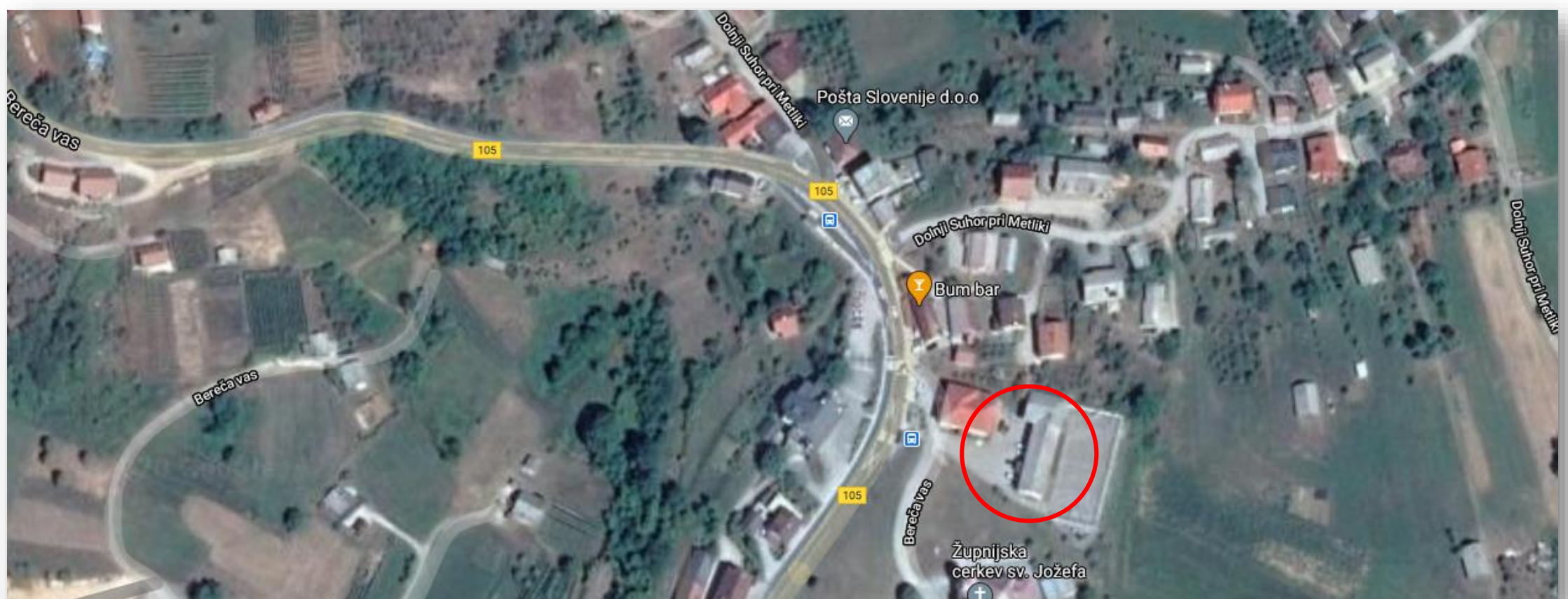

DELOVANJE OKROŽNE KOMISIJE VOS OF ZA BELO KRAJINO

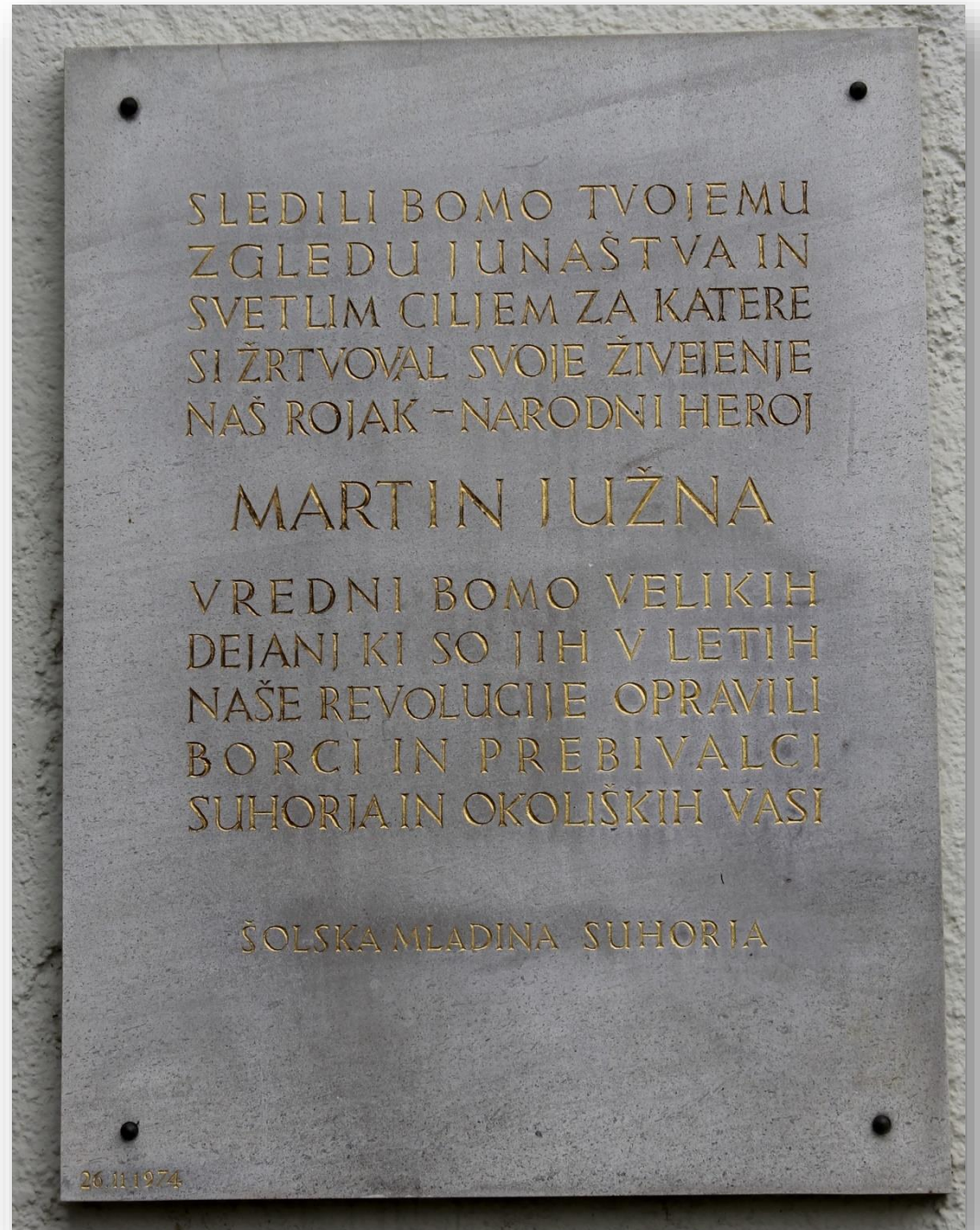

OZADJE DOGODKA: Levo od vhoda v kulturni dom Suhor se nahaja spominska plošča, ki označuje da je na tem območju leta 1943 delovala okrožna komisija VOS OF za Belo krajino. Ploščo so postavili 6.9.1987; OO ZZB NOV Črnomelj, OO ZZB NOV Metlika in OK VOS OF Bela krajina

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

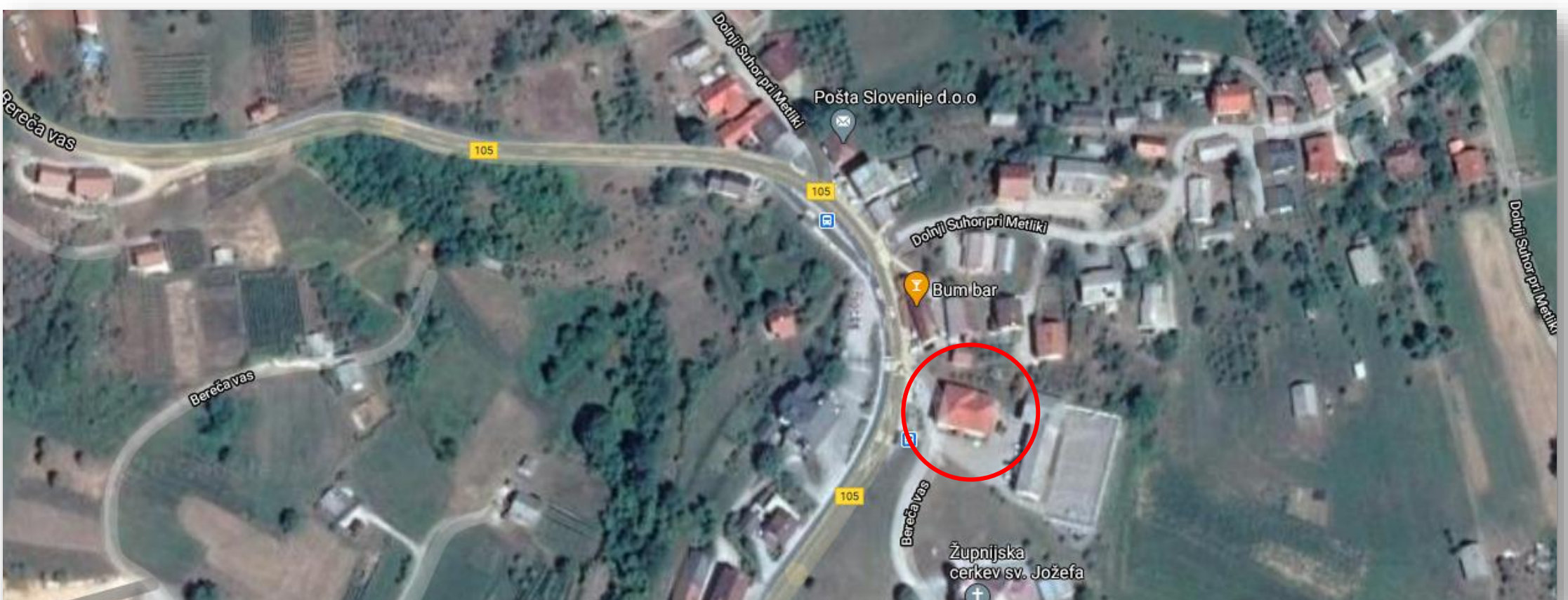
SMRT NARODNEGA HEROJA MARTINA JUŽNA - TINETA

OZADJE DOGODKA: Martin Južna – Tine je bil rojen 9.11.1919 v Dragomlji vasi, po poklicu je bil avtomehanik. Maja 1942 se je priključil belokranjskim partizanom. Postal je namestnik komandanta 3. bataljona Cankarjeve brigade. 29.6.1943 ga je na Radovici nevarno ranil drobec topovske granate. Naslednjega dne je v bolnišnici v Radatovičih umrl in bil nato slovesno pokopan na domačem pokopališču pri Sv. Jakobu. V družinskem grobu na pokopališču je pokopan tudi njegov brat Janez, član rajonskega odbora OF Suhor, ki je padel v nemški ofenzivi 21.10.1943. Tu je pokopan tudi Janezov tast, član SNOO, ki je padel skupaj z njim.

Martin Južna – Tine je bil imenovan za narodnega heroja dne 29.11.1953. Po njemu se je imenovala tudi osnovna šola v Suhorju, kjer je bila desno od vhoda dne 26.11.1974 tudi odkrita spominska plošča.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

USTANOVITEV ITALIJANSKE PARTIZANSKE BRIGADE FONTANOT

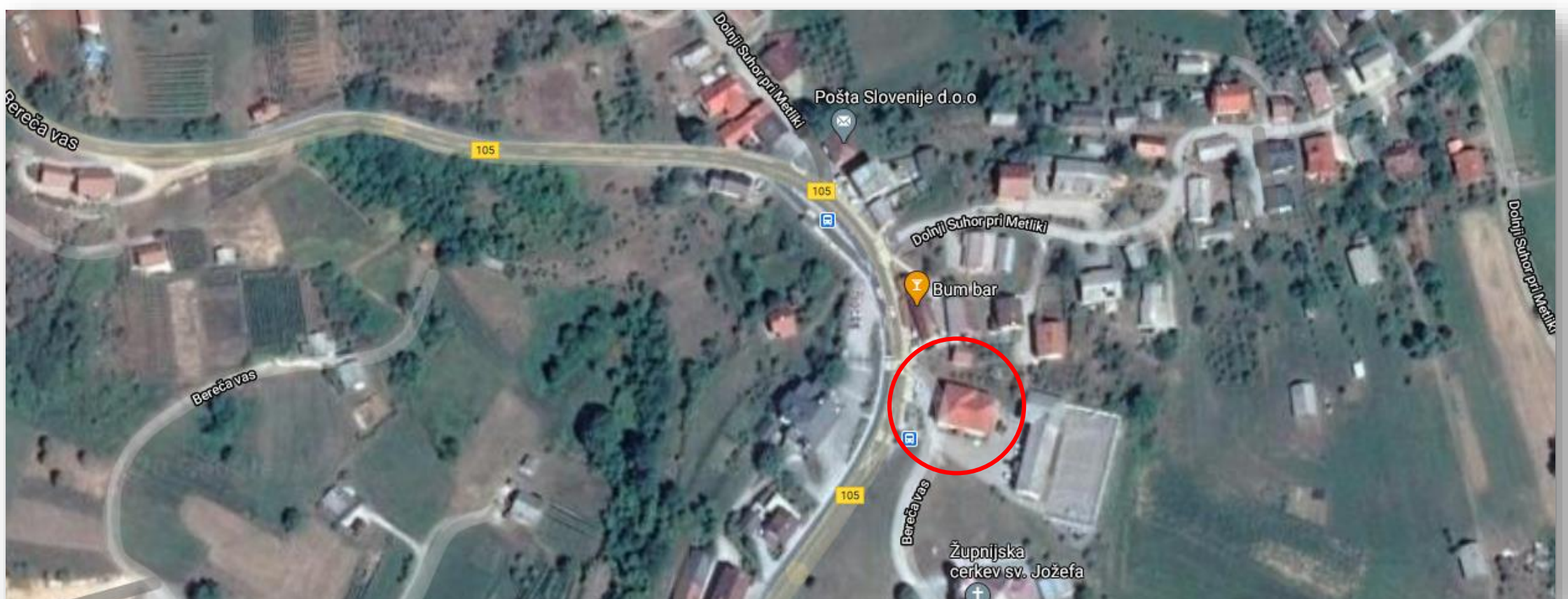

OZADJE DOGODKA: Ustanovitev italijanske partizanske brigade Fontanot. Na poziv italijanskega odporniškega gibanja se je nad 2000 fantov in mož z območja Trsta in Tržiča namesto v nemško vojsko vključilo v partizanske enote. Polovico so jih poslali v Belo krajino, kjer so opravljali razna dela, obenem pa so se pripravljali za boj. Z Odredbo Glavnega štaba NOV in PO Slovenije je bila iz njih 17.12.1944 na Suhorju ustanovljena 24. brigada NOV in PO Slovenije - italijanska narodnoosvobodilna brigada Fontanot z okoli 800 borci, ki so bili razporejeni v tri bataljone. V brigadi je bil uradni jezik italijanski, na jugoslovanski trobojnici s peterokrako rdečo zvezdo pa je bil ob drogu privezan še trak z barvami italijanske državne zastave.

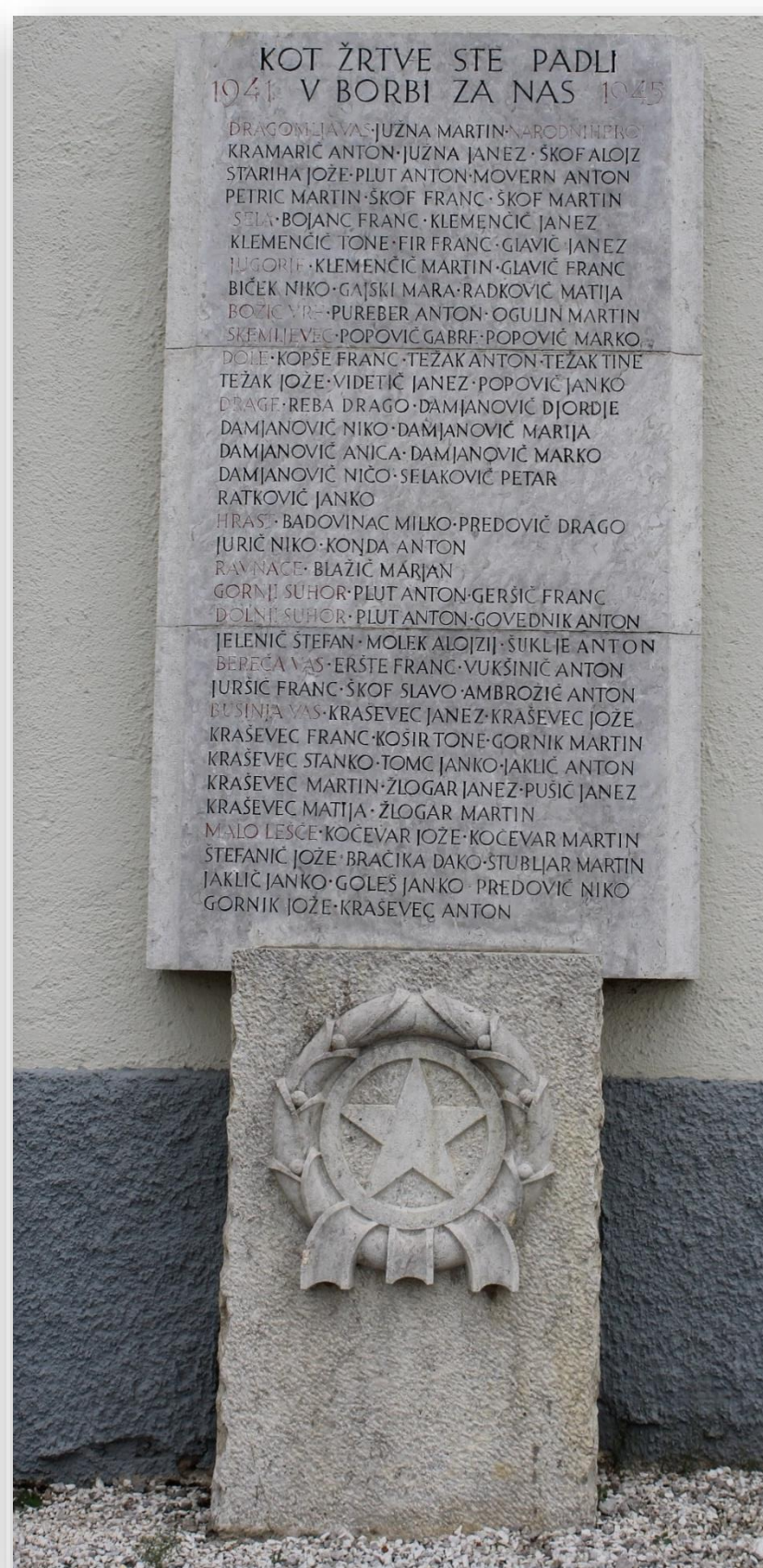
Prvi komandant je bil Giovanni Papparazzo, politični komisar pa Mario Abram. Brigada je bila vključena v 18. divizijo NOV in PO Slovenije, od konca aprila 1945 pa je skupaj z brigado Garibaldi tvorila italijansko divizijo Garibaldi Fontanot.

Spominska plošča na osnovni šoli na Suhorju je bila odkrita 20.12.1964.

STATUS: Spominsko obeležje **MEDDRŽAVNEGA POMENA**

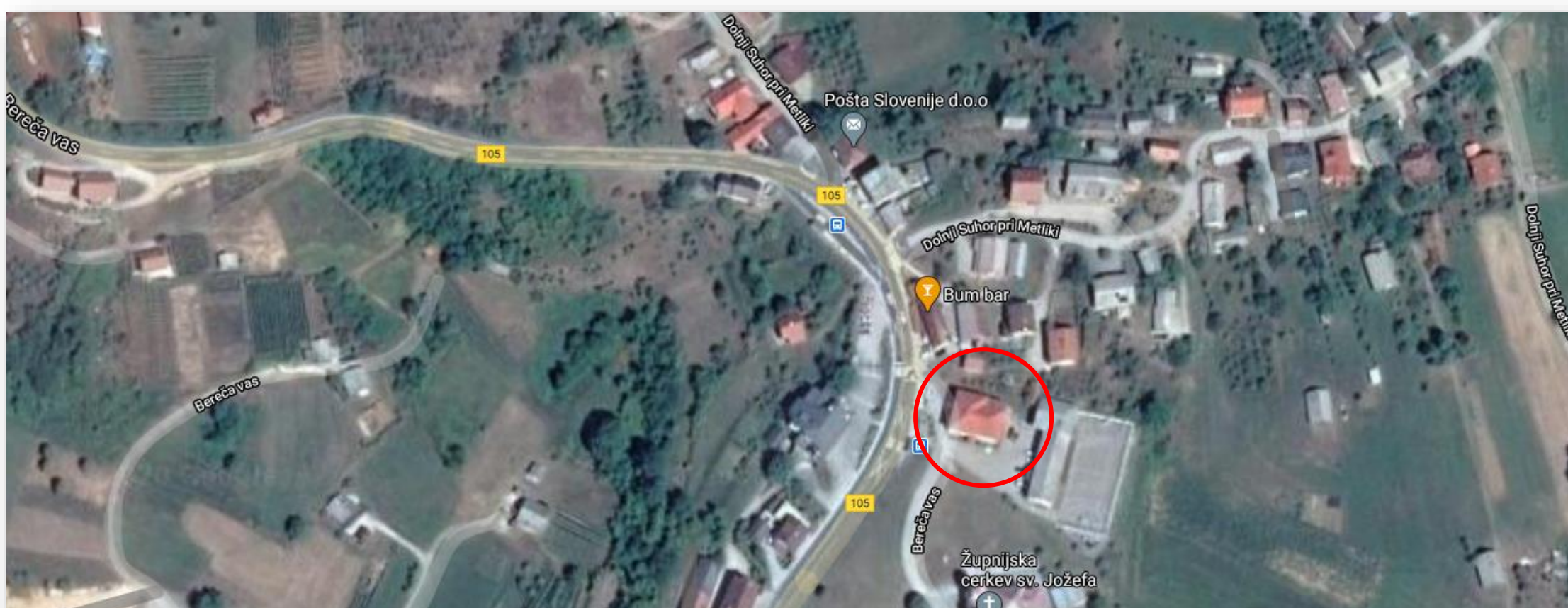

PADLI BORCI IN ŽRTVE FAŠISTIČNEGA NASILJA

OZADJE DOGODKA: Na obnovljeni osnovni šoli Suhor se nahaja spominska plošča z imeni 78 padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja iz 14 vasi z območja Suhorja in Jugorja. Spominska plošča je bila odkrita 25.11.1954.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

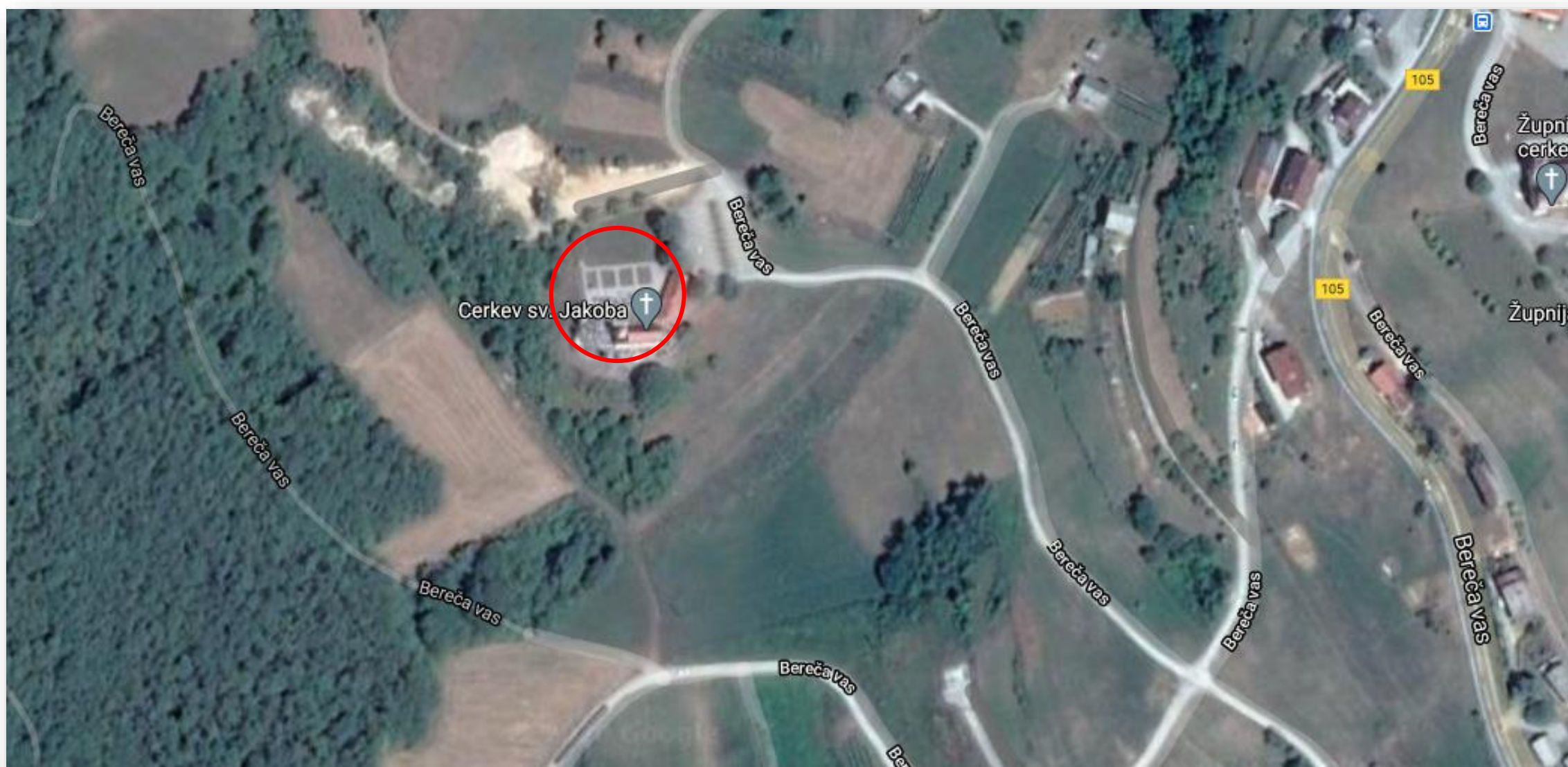

PADLI BORCI IN ŽRTVE FAŠISTIČNEGA NASILJA

OZADJE DOGODKA: Pri vhodu na pokopališče pri Sv. Jakobu v Suhorju se nahaja spominska plošča z 19 imeni padlih borcev NOV in žrtev fašističnega nasilja, ki so pokopani na pokopališču. Ploščo in ureditev okolja je načrtoval Milan Bajc, odkrila pa jo je 26.11.1975, ZZB NOV Metlika.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

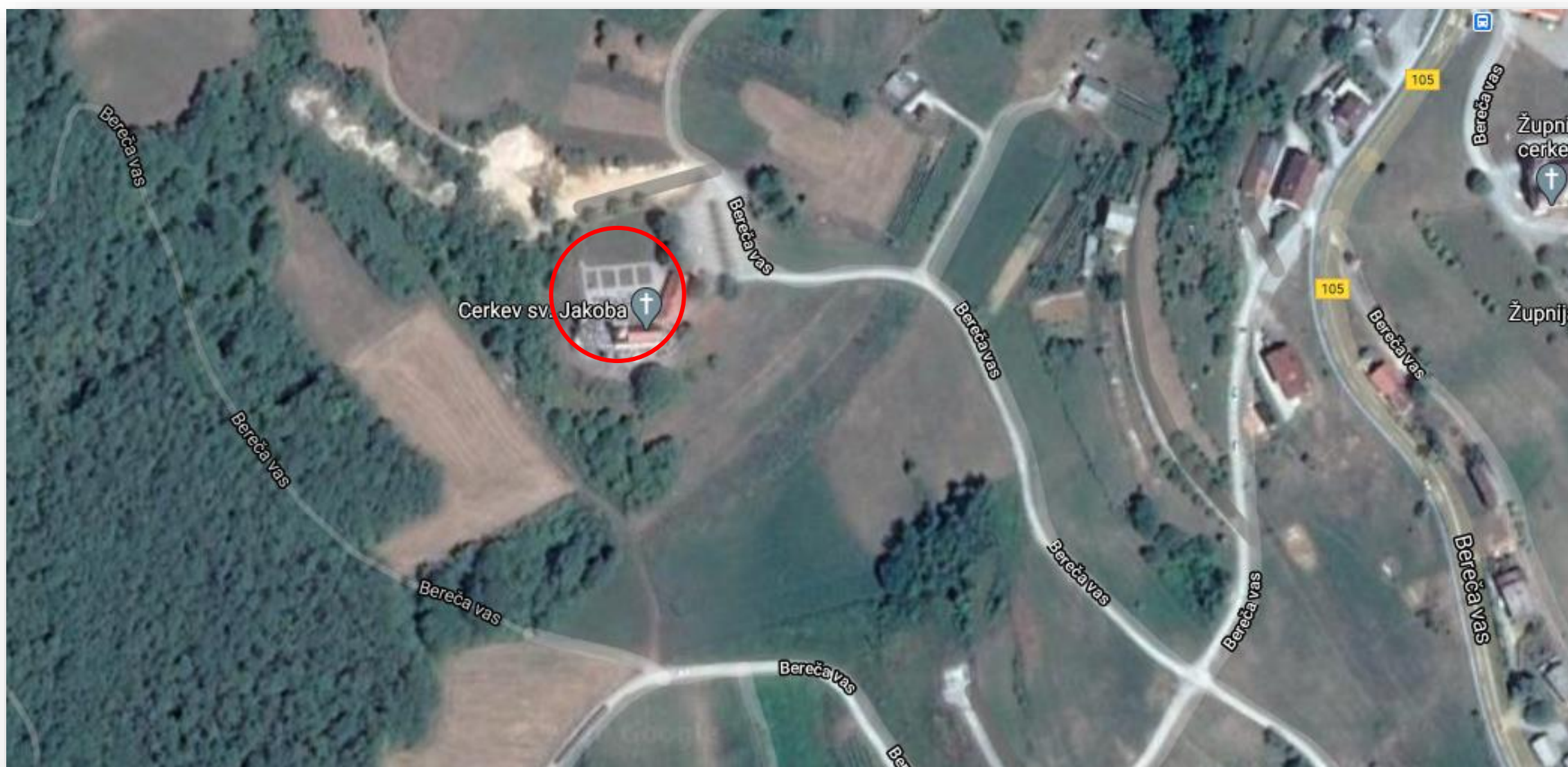

SPOMINSKA PLOŠČA PARTIZANU RUDIJU KROMARJU - FRICU

OZADJE DOGODKA: Na pokopališču pri Sv. Jakobu v Suhorju, se nahaja grob Rudija Kromarja – Frica, enega prvih belokranjskih partizanov, ki je padel je 22.4.1942. Nagrobno ploščo mu je leta 1974 postavil odbor Gorjanskega bataljona.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

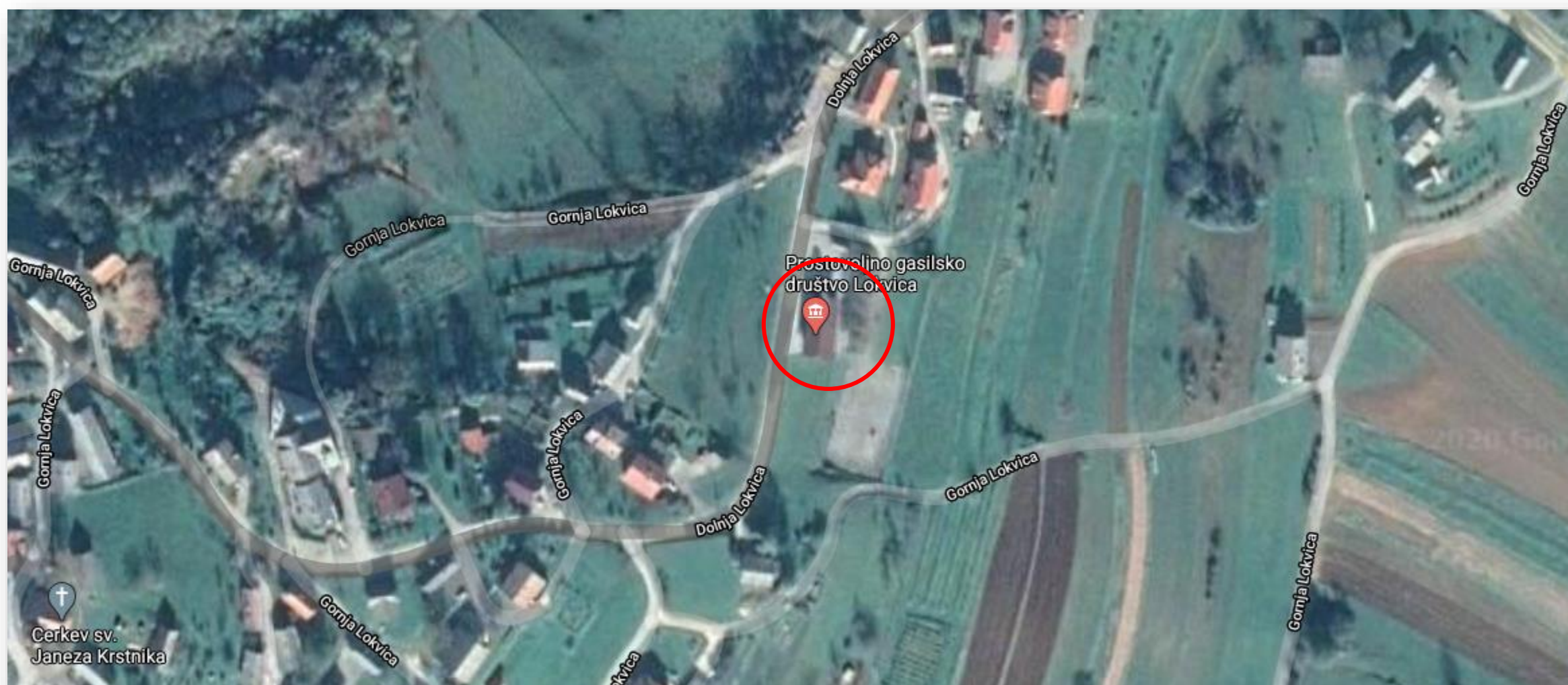

SPOMINSKA PLOŠČA GASILCEM, PADLIM V NOB

OZADJE DOGODKA: Na spominski plošči na gasilskem domu je napisanih 16 imen nekdanjih gasilcev iz Vasi Gornja in Dolnja Lokvica ter Trnovec, ki so padli v narodnoosvobodilnem boju. Spomenik je odkrilo GD Lokvica, 2. avgusta 1981.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

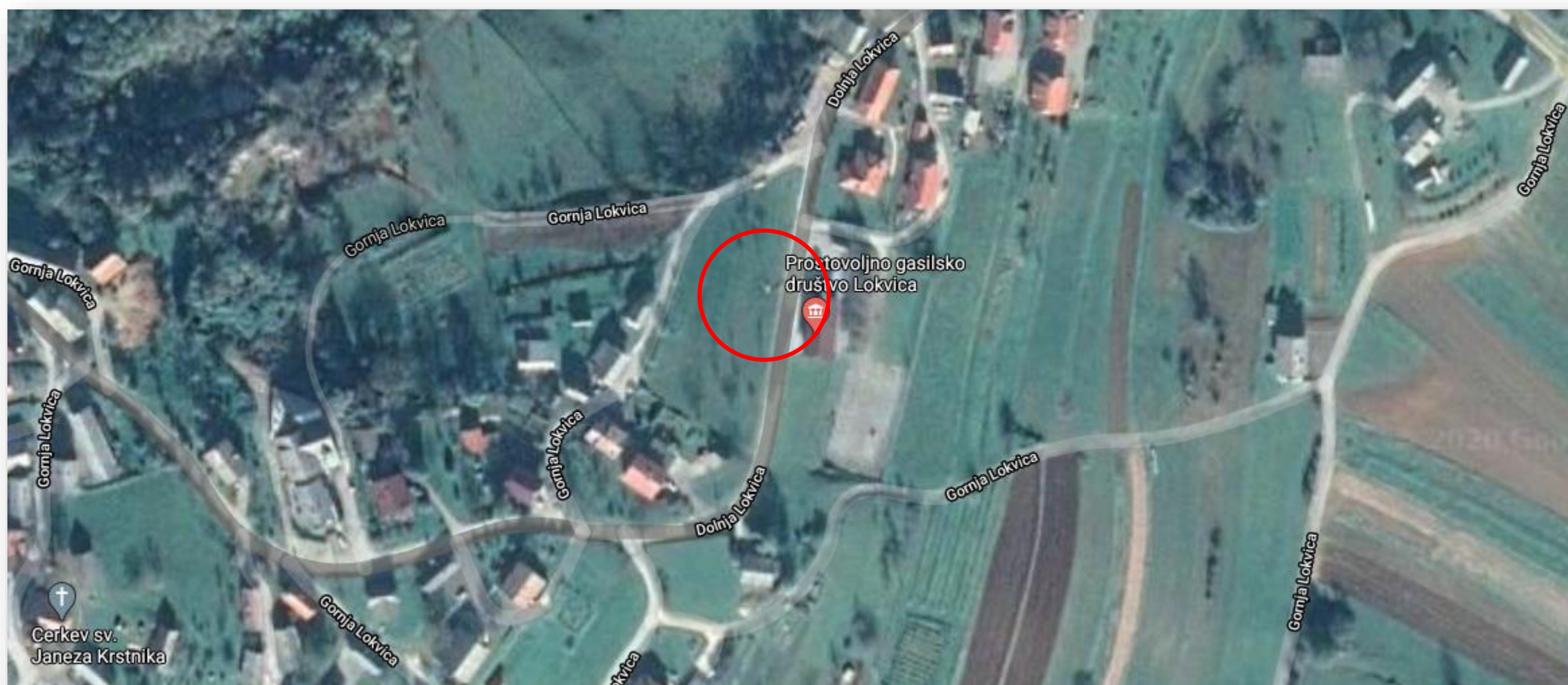

PADLI BORCI IN ŽRTVE FAŠISTIČNEGA NASILJA

OZADJE DOGODKA: V spodnjem delu vasi, nasproti gasilskega doma, je spomenik 20 padlim borcem in 10 žrtvam fašističnega nasilja iz vasi Doljna in Gornja Lokvica. Spomenik je projektiral arhitekt Nande Jocif, odkrit pa je bil 4.7.1976.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

SPOMENIK PADLIMA BORCEMA

OZADJE DOGODKA: V noči na 17. april 1943, so hrvaška 13. Proleterska brigada »Rade Končar«, Primorsko – gorjanski odred V. Operativne cone in Gubčeva brigada napadli železniško progo med postajama Gradac in Dobravice. Boji z italijanskimi in belogardističnimi oddelki, ki so posredovali iz Črnomlja in Metlike, so trajali vse do dopoldne 17. aprila. Sovražnik je požgal v treh vaseh na območju spopadov. Dne 19. Aprila 1943 sta bila dva borca 13. Proleterske brigade, Djoko Gledić in Ivo Matić, ki sta prišla na pogreb dveh žrtev iz Dolnjih Dobravic, smrtno ranjena ob mitraljiranju ustaškega letalstva. Spominski kamen, je leta 1981 odkril OO ZZB NOV Metlika.

STATUS: Spominsko obeležje **MEDNARODNEGA POMENA**

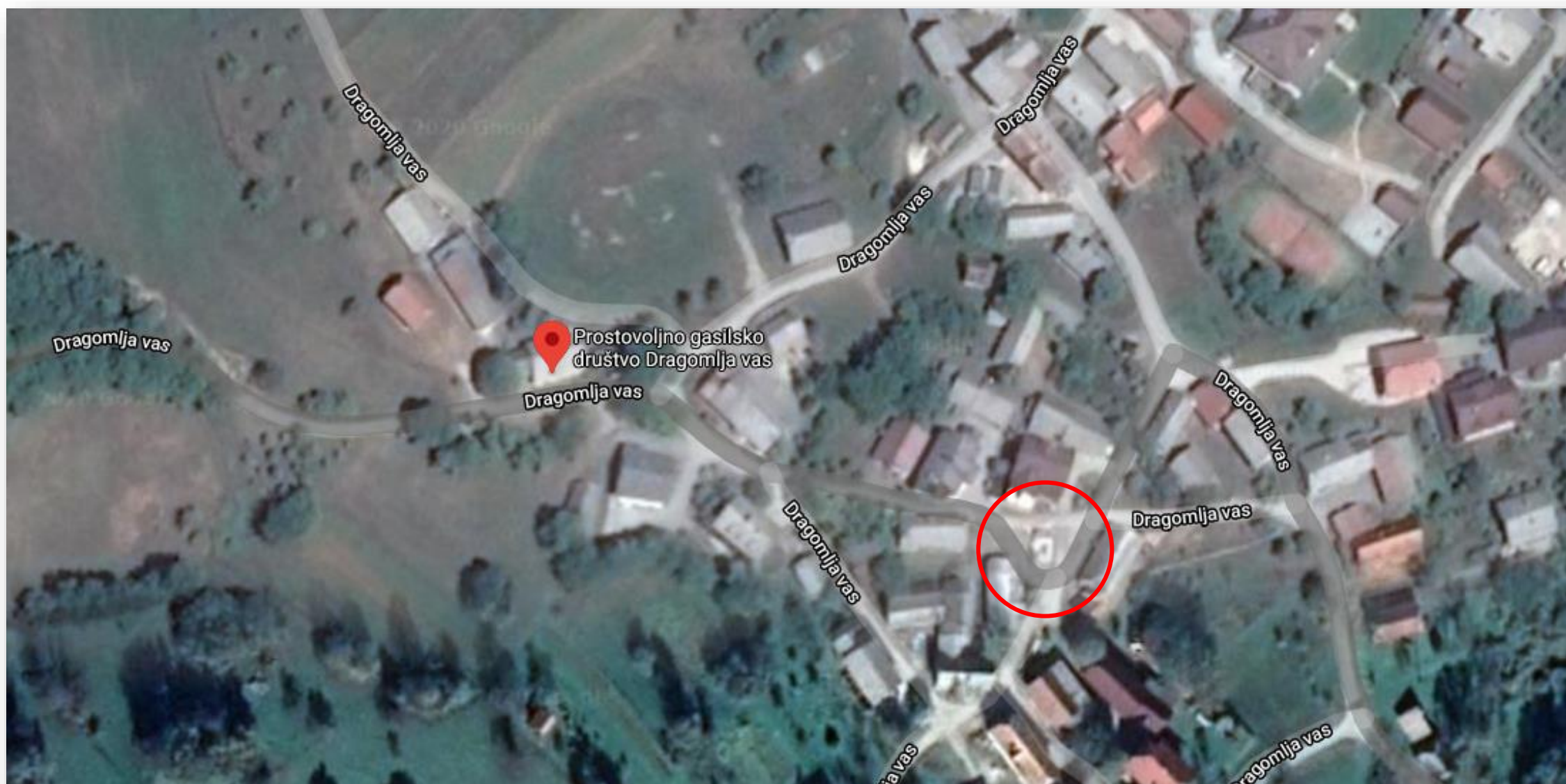

PADLI BORCI IN ŽRTVE FAŠISTIČNEGA NASILJA

OZADJE DOGODKA: Sredi vasi stoji lepo urejen spomenik, posvečen 11. padlim borcem NOV in žrtvam fašističnega nasilja iz Dragomlje vasi. Med njimi je tudi narodni heroj Martin Južna. Spomenik je izdelan po zamisli Milana Bajca, odkrila pa ga je ZB Suhor 22. Julija 1979.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

ZMAGA BATALJONA VOS NAD SOVRAŽNIKOM

OZADJE DOGODKA: Med sovražno ofenzivo v zadnji tretjini oktobra 1943, so Nemci in slovenski domobranci uspeli vzpostaviti svoji postojanki le v Metliki in Črnomlju. Vse poskuse v začetku novembra, da bi z okrepitevami vojaško obvladali celo Belo krajino in v njej uvedli svojo civilno upravo, so partizanske enote, predvsem 1. bataljon VOS – OF in 15. belokranjska brigada preprečili. Zaradi ogroženosti je sovražnik obe postojanki zgodaj zjutraj 9. novembra 1943 izpraznil in se v naglici umaknil proti Kočevju. Odtlej, pa do konca vojne, v Beli krajini ni bilo več stalne sovražne postojanke. Na cesti Metlika – Jugorje, zlasti na odseku Bušinja vas – Suhor, so borci 1. Bataljona VOS – OF in 15. brigade, v času od 1. do 7. novembra 1943, uničili 16 sovražnih motornih vozil, pobili, ranili ali ujeli pa blizu 100 sovražnih vojakov. Med njimi je bilo 6 uradnikov iz Ljubljane, ki jih je Rupnikova pokrajinska uprava poslala v Belo krajino z nalogo, da organizirajo oblast in je s tem onemogočil sovražnikove načrte za vzpostavitev oblasti v Beli krajini.

Prvi bataljon VOS – OF je bil ustanovljen z odredbo glavnega štaba NOV in PO Slovenije z dne 18. septembra 1943. Teden dni zatem je bil za komandata bataljona imenovan Albin Grajzer, za političnega komisarja pa Jože Mekinda.

Spominsko ploščo, posvečeno zmagam nad sovražnikom na cesti Metlika – Jugorje v začetku novembra 1943, sta odkrila odbora 1. bataljona VOS – OF in 15. SNOUB na stavbi gasilskega doma 28. avgusta 1983.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

FORMIRANJE PRVEGA BELOKRANJSKEGA ODREDA

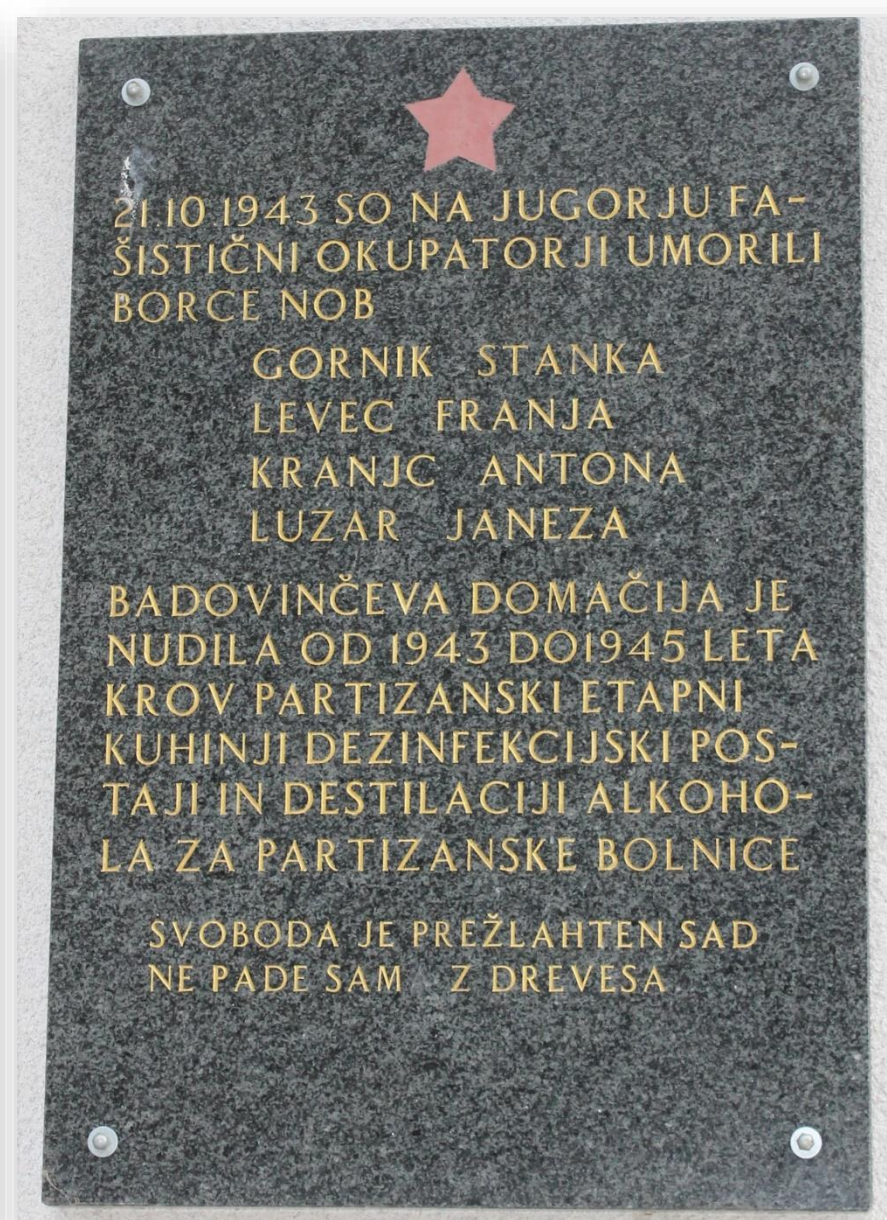
OZADJE DOGODKA: Borci belokranjske partizanske skupine, ki je nastala v prvih dneh aprila 1942 na Mišinem brdu nad vasjo Popoviči, so v prvi polovici maja taborili v Kramaričevem gozdu na Županjem vrhu blizu Dragomlje vasi. Po prihodu novih prostovoljcev iz Metlike, Gradca in iz območja Vinice, je tam nastala nova Belokranjska partizanska četa s komandirjem Alojzom Grčarjem – Mitjo in političnim komisarjem Matijo Bahorjem – Oskarjem Slatinom. Četa se je vrnila v prejšnji tabor na Mišinem brdu, kjer se je 20.5.1942, po združitvi z 19 borci Gorjanskega bataljona, preoblikovala v Belokranjski bataljon z dvema četama, ki je sredi leta prerasel v Belokranjski odred.

V spomin na te dogodke je bila v bližini Kramaričeva gozda, okoli 300 m zahodno od vasi 13.5.1962 odkrita v skalo vzdana plošča po načrtu Jožeta Zemljava – Drejčeta.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

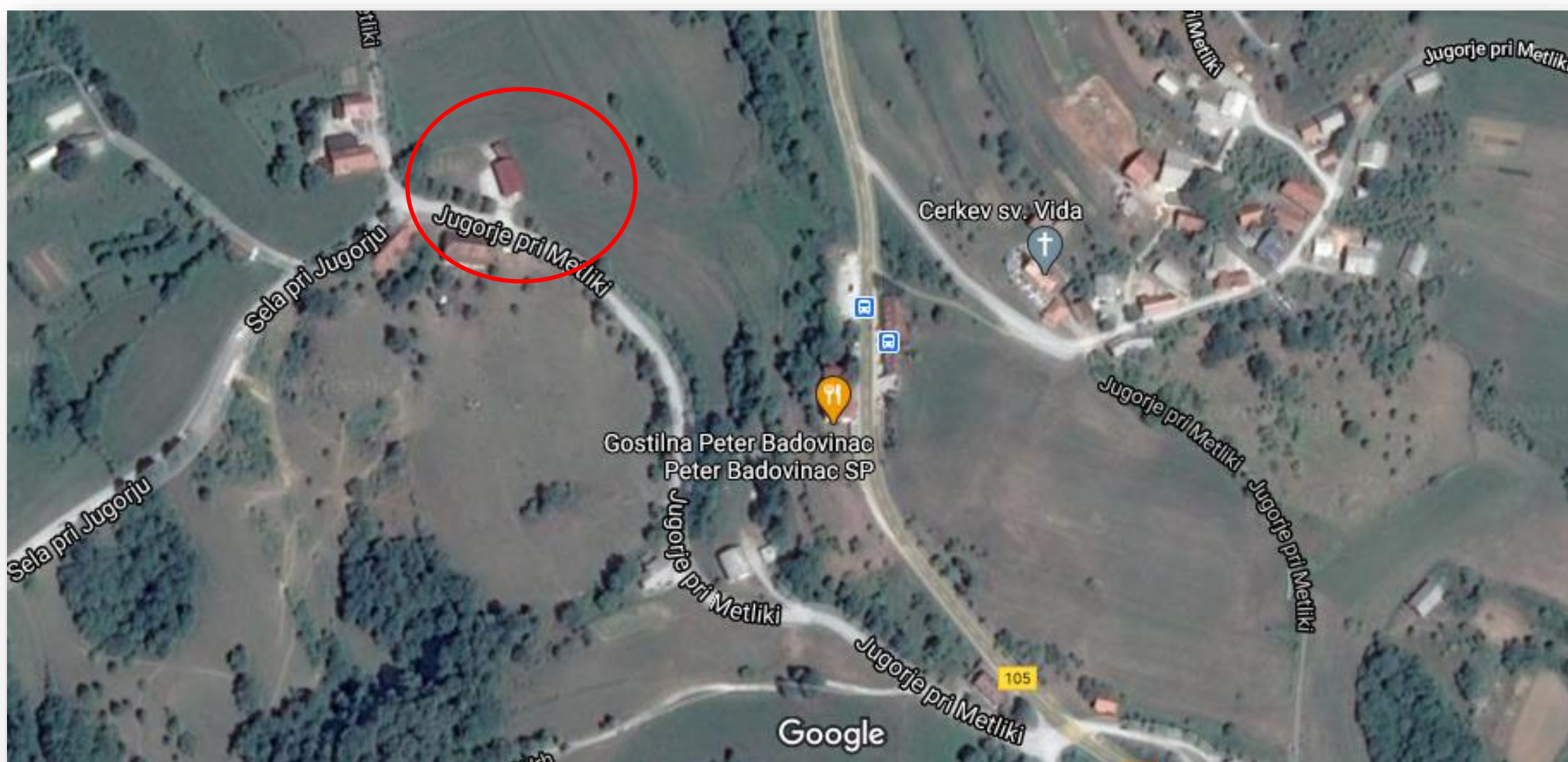
SMRT ŠTIRIH PARTIZANOV NA JUGORJU

OZADJE DOGODKA: Prvi dan prve faze ofenzivnih operacij na Dolenjskem 21.10.1943, ki so znane kot »Wolkenbruch I« (prelom oblakov) je 1. SS tankovski grenadirski polk, potem, ko je zasedel Novo mesto, nadaljeval prodiranje proti Beli krajini. Na Jugorju, kjer je njegova glavna krenila proti Semiču, manjši del pa nadaljeval pot proti Suhorju, so Nemci ubili štiri partizane: Stanka Gornika, Franja Levca, Antona Kranjca in Janeza Luzarja.

Njihova imena so vklesana na spominski plošči, ki je bila 4. Julija 1979 odkrita na stavbi Badovinčeve domačije, po obnovi hiše pa je na željo lastnika prestavljena na gasilski dom Jugorje. V času od kapitulacije Italije do konca vojne je bila v Badovničevi domačiji partizanska etapna kuhinja, dezinfekcijska postaja in destilacija alkohola za potrebe partizanskih bolnišnic.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

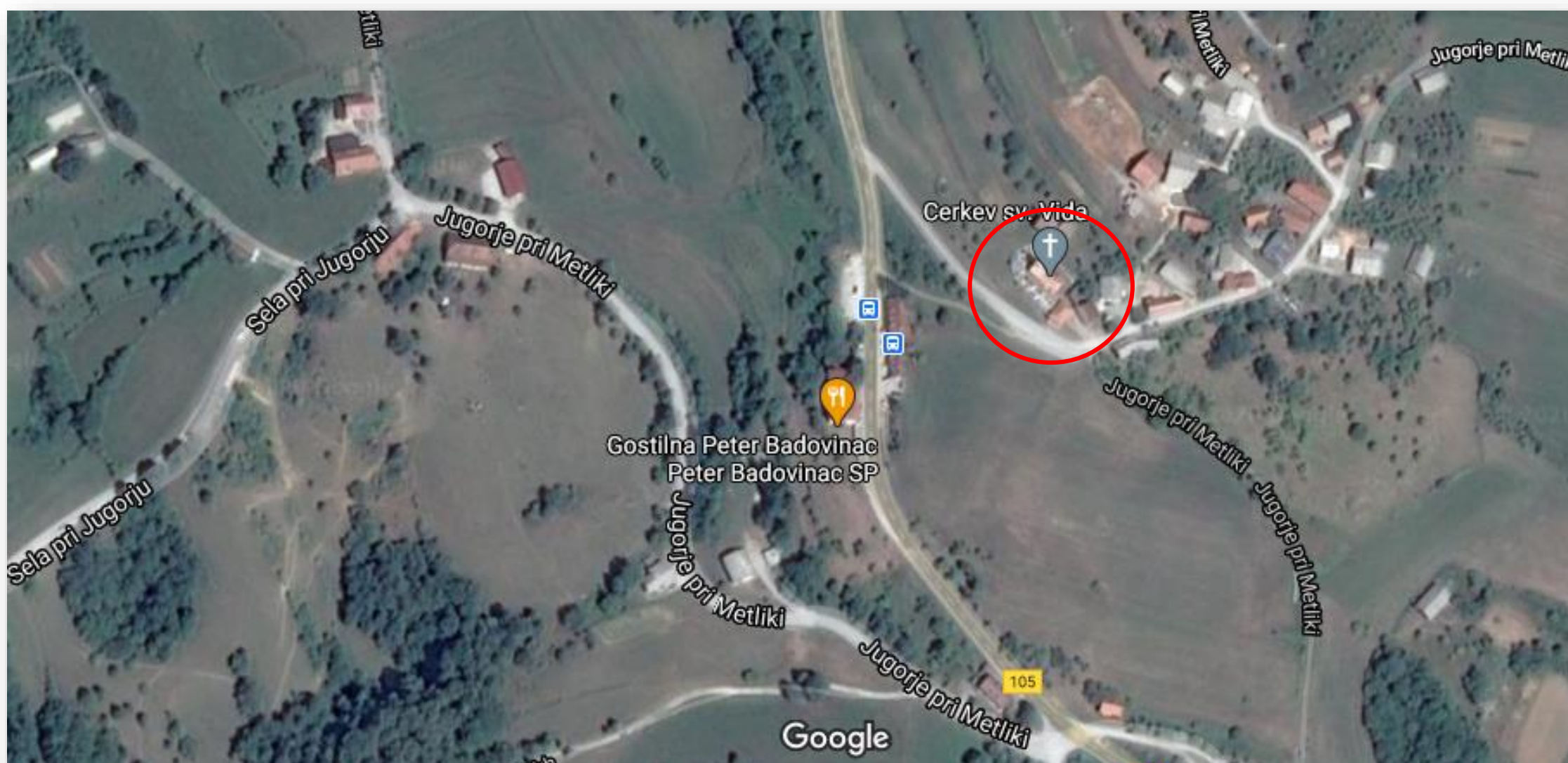

PADLI BORCI IN ŽRTVE FAŠISTIČNEGA NASILJA

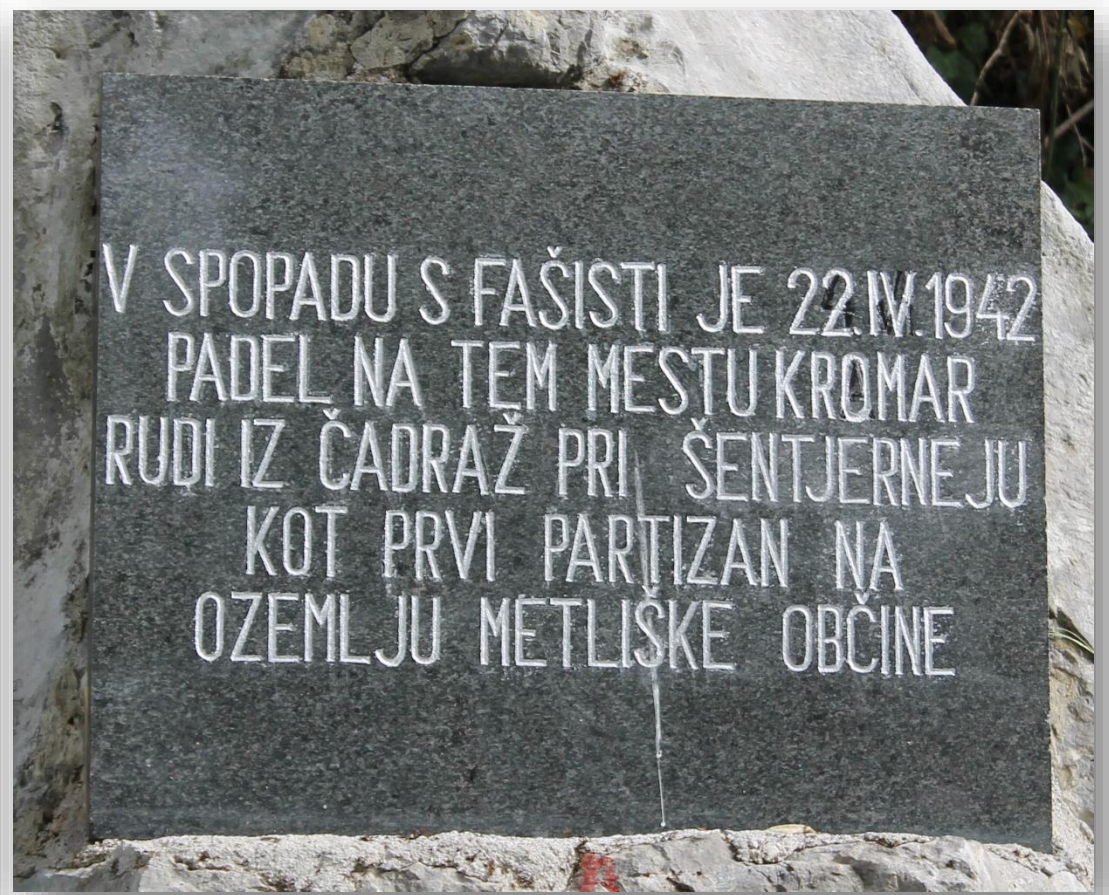

OZADJE DOGODKA: Na pokopališču Jugorje se nahaja plošča 21 padlim borcem in žrtvam fašističnega nasilja iz Jugorja in okoliških vasi, ter štirim neznanim partizanom. Spominsko ploščo je načrtoval Milan Bajc, izdelal pa jo je Dim Rudi iz Gradaca, odkrita pa 4.7.1975, ob prvem prazniku krajevnosti skupnosti.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

PRVI PADLI PARTIZAN NA OZEMLJU METLIŠKE OBČINE

OZADJE DOGODKA: Dne 22.4.1942 popoldne sta komandant Dolenjskega bataljona Ivan More – Žan Rome in politični komisar Dušan Pirjevec – Ahac v spremstvu kurirja Gorjanskega bataljona Rudija Kromarja – Frica šli proti Dragam v taborišče belokranjskih partizanov na Mišinem brdu. Ko sta se komandant in spremljevalec po cesti približala vasi, ju je napadla patrulja italijanskih mejnih miličnikov iz postojanke Hrast. V spopadu je Rudi Kromar, potem ko je ubil mejnega miličnika padel, komandant More pa se je rešil.

Proti večeru istega dne so se italijanski mejni miličniki s Hrasta vrnili v vas, pretepli domačine ter zažgali štiri od petih hiš. Drugi dan so zažgali štirim gospodarjem še gospodarska poslopja.

Na kraju spopada, pod vasjo ob cesti Metlika – Novo mesto, je bila 4.7.1956 odkrita v skalo vzdana spominska plošča padlemu kurirju Gorjanskega bataljona Rudiju Kromarju – Fricu, izdelana po načrtu Jožeta Zamljena – Drejčeta.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

PADLI BORCI IN ŽRTVE FAŠISTIČNEGA NASILJA

OZADJE DOGODKA: Sredi vasi Dole je postavljen spomenik z imeni 11 padlih borcev NOV in žrtev fašističnega nasilja iz vasi Dole.

Spomenik je izdelan po zamisli Milana Bajca, odkrila pa ga je ZB Hrast 8.9.1981.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

SPOMENIK POSVEČEN DOGODKOM MED NOB V VASI DRAGE

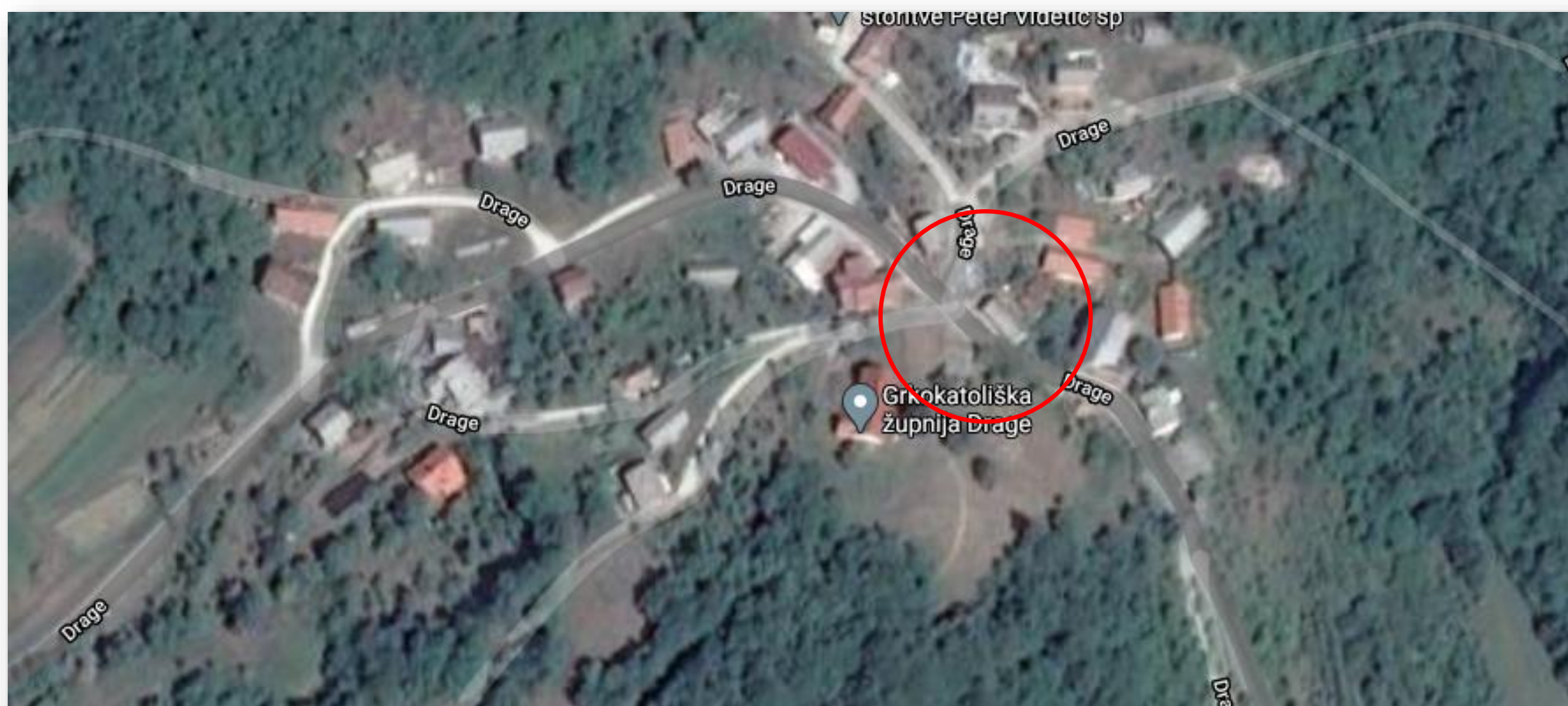
OZADJE DOGODKA: Drage, pretežno s hrvaškim prebivalstvom poseljena vas je od leta 1942 dajala varno zavetje partizanskim enotam, ustanovam in organom: Gorjanskemu bataljonu, Belokranjskem odredu, Vzhodnodolenjskemu odredu, 13. Proleterski brigadi Rade Končar, operativnemu štabu 4. hrvaške cone, Okrožnemu odboru OF in Okrožnemu komiteju KPS za Belo krajino ter partizanskim delavnicam.

V spomin na to sodelovanje med Slovenci in Hrvati je postavljena sredi vasi tudi spominska plošča. Jeseni 1943, ko so zavezniki na spuščališče pri Popovičih, iz letal odmetavali vojaški material za partizansko vojsko, so bila v vasi zgrajena velika skladišča. Tu je bila tudi zavezniška vojaška misija z ekipo EKG.

Nemška letala so aprila 1944 vas bombardirala in jo močno poškodovala.

Spomenik, posvečen tem dogodkom je izdelan po zamisli Milana Bajca in Vinka Kepica je postavljen na vodnem zbiralniku v središču vasi, odkrit pa je bil 3.9.1977.

STATUS: Spominsko obeležje **MEDDRŽAVNEGA POMENA**

SPOMENIK POGINULEM PARTIZANU V DRAGAH

OZADJE DOGODKA: Na izhodu iz vasi Drage, desno ob cesti proti vasi Ravnace se nahaja spomenik Milanu Devetaku, partizanskemu stražarju vojne misije, ki je poginil med nemškim bombardiranjem 21.4.1944. V vasi Drage je bila leta 1944 nastanjena zavezniška vojaška misija in poveljstvo partizanskih odredov Slovenije. Nemci so za to izvedeli in so vas bombardirali. Misija in partizani so se pravočasno umaknili na Gorjance, tako da je poginil le stražar na koncu vasi, je pa na objektih nastala velika gmotna škoda.

Spomenik je postavila ZB Hrast dne 16.7.1979.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

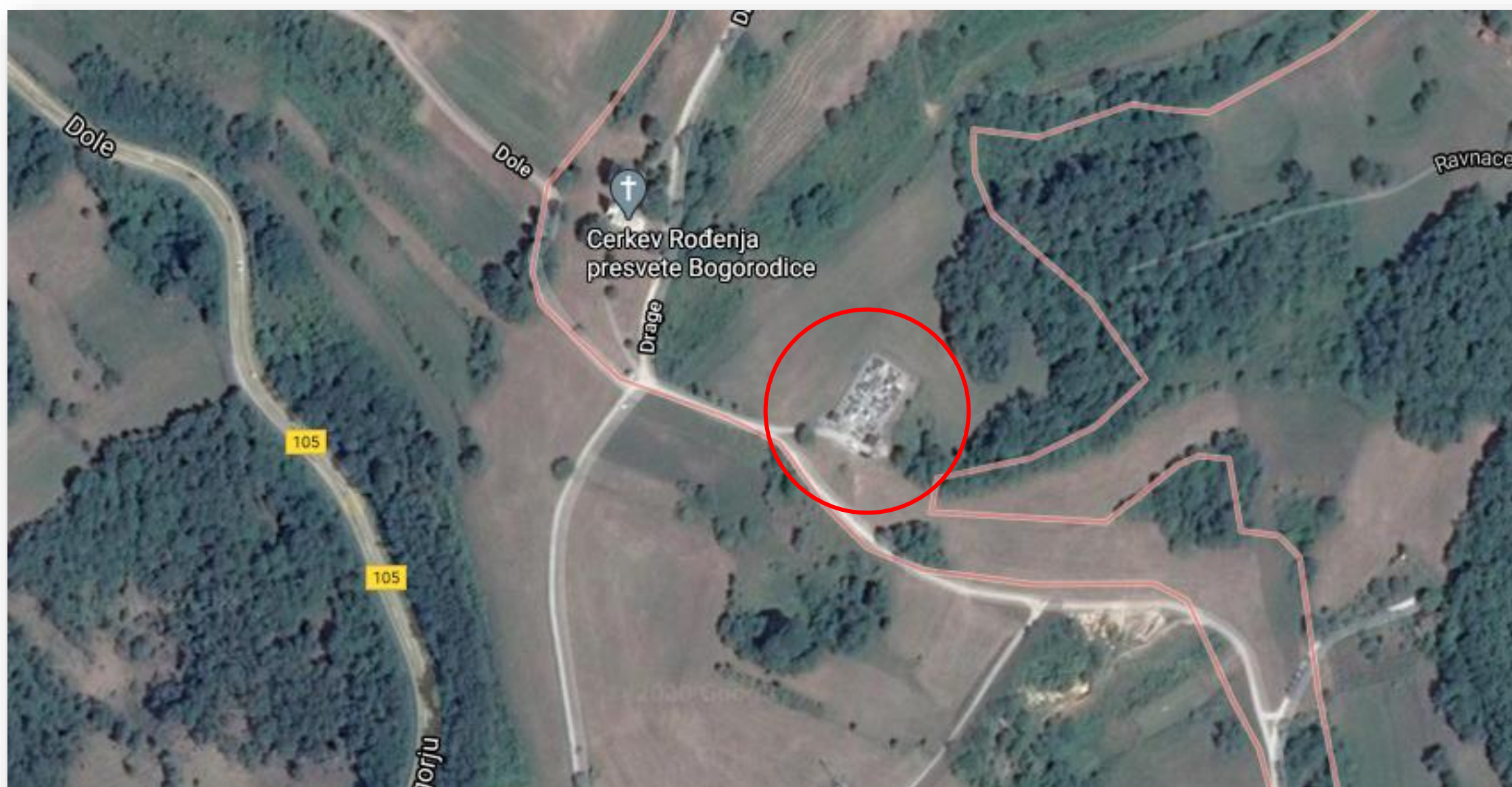

ŽRTVE, KI SO PADLE ZA SVOBODO

OZADJE DOGODKA: Na vaškem pokopališču v bližini cerkve Svetica nad vasjo Drage je postavljen spomenik 7 žrtvam fašističnega nasilja, ki so tu pokopani. Spomenik je izdelan po zamisli Milana Bajca in Vinka Kepica, odkrit pa je bil 3.9.1977..

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

PODPORA DELOVANJU NOB V RAVNACAH

OZADJE DOGODKA: V hiši Jožeta Žlogarja je delovala belokranjska okrožna tehnika, že sredi januarja pa je bilo tu pomembno mladinsko posvetovanje za belokranjsko in novomeško okrožje. V letu 1943, do kapitulacije Italije, je bil tu sedež okrožnega odbora OF in okrožnega komiteja KPS za Belo krajino.

Po bombardiranju Drag, aprila 1944 se je v vasi nastanila zavezniška vojaška misija, imeli pa so tudi skladišče vojaškega materiala.

Plošča je odkrita 4.9.1977 na hiši na naslovu Antona Stepana št. 3., vendar so jo kasneje, na željo lastnika, premaknili na naslov Antona Stepana št. 7.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

NAPAD NA ITALIJANSKO POSTOJANKO NA HRASTU

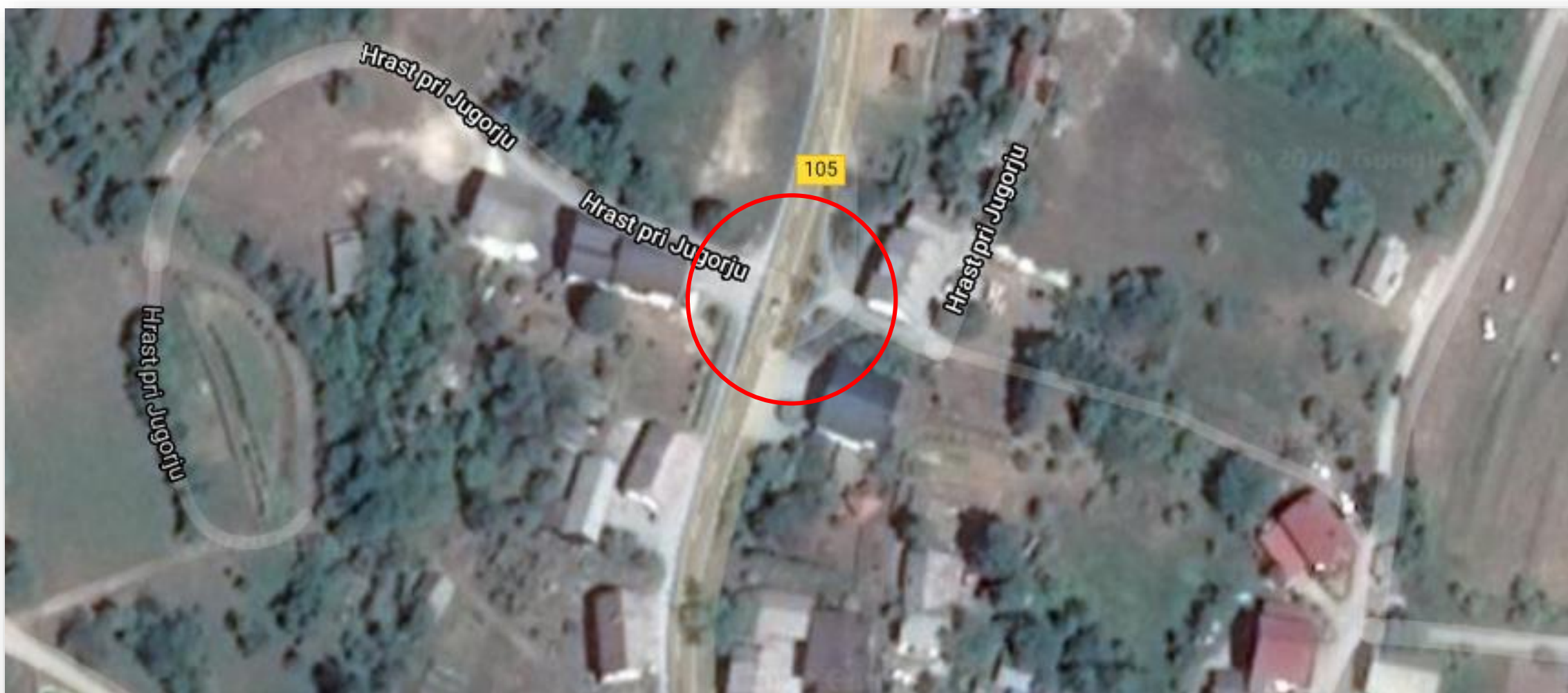

OZADJE DOGODKA: Enota Belokranjskega odreda, 2. četa Gorjanskega bataljona in skupina hrvaških partizanov so v noči na 23.7.1942 napadli utrjeno italijansko posadko, nastanjeno v dveh hišah. Po začetnem uspehu so se morali partizani proti jutru umaknili zaradi italijanskih enot, ki so prihajale iz Metlike na pomoč napadeni posadki.

V boju sta padla dva sovražna vojaka, 5 jih je bilo ranjenih, trije pa ujeti. Partizani so imeli 8 ranjencev. Za kazen so Italijani, razen obeh hiš, kjer so imeli postojanko, požgali vas, pogorišča pa so porušili z miniranjem.

V spomin na te dogodke je bil v obnovljeni vasi 22.7.1962 odkrit spomenik, ki je izdelan po načrtu Jožeta Zamljena – Drejčeta.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

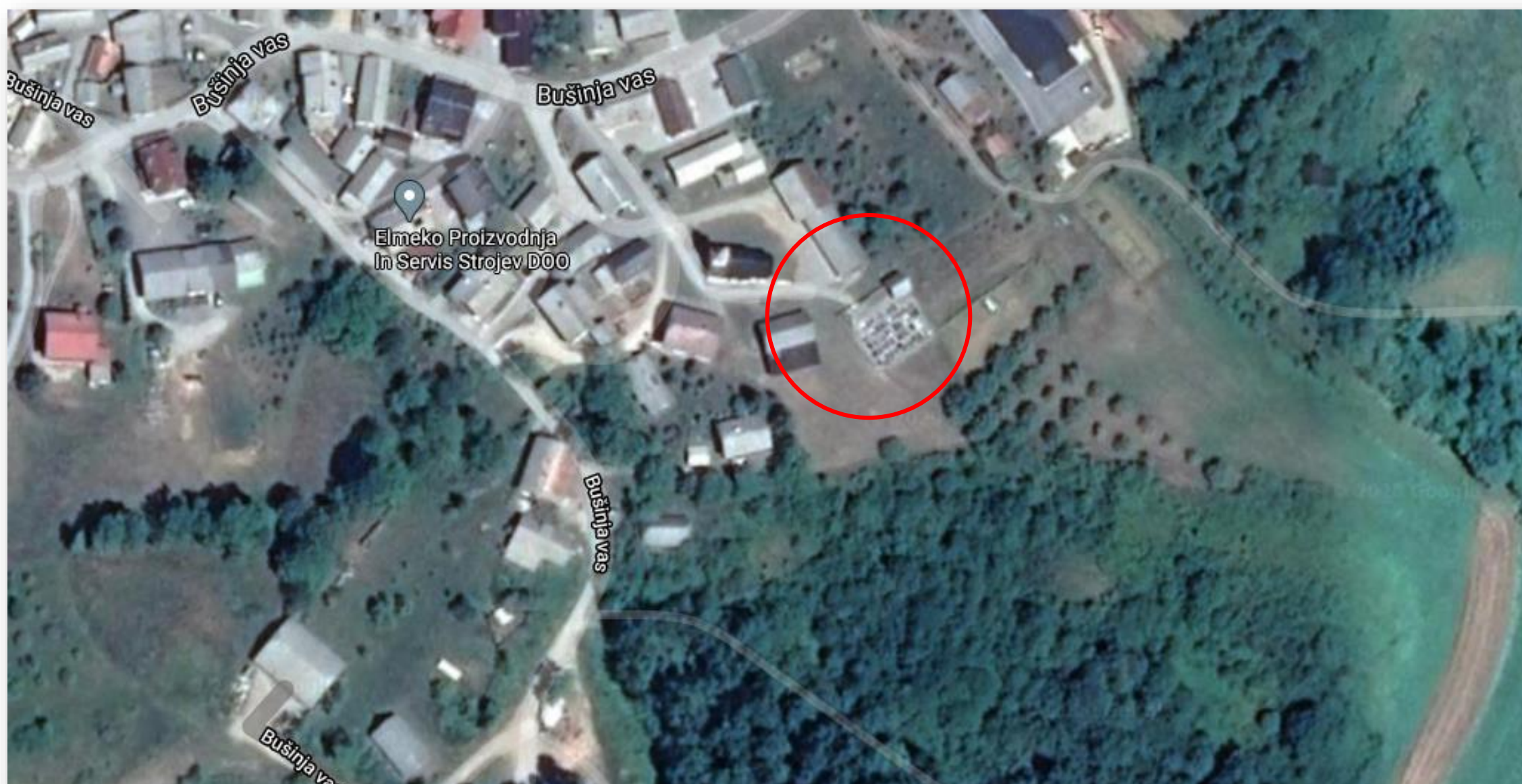
PADLI BORCI IN ŽRTVE FAŠISTIČNEGA NASILJA

OZADJE DOGODKA: Na pokopališču v Bušnji vasi se nahaja spomenik 8 padlim borcem in 14 žrtvam fašističnega nasilja iz Bušnje vasi in Malih Lešč, ter dve imeni padlim borcem iz raznih partizanskih enot, ki so tu pokopani.

Spomenik je izdelan po načrtu Jureta Jakliča, odkrit pa je avgusta 1967. Verze je zapisal prof. Jože Dular.

STATUS: Spominsko obeležje **LOKALNEGA POMENA**

SPOMENIK PADLEMU BORCU

OZADJE DOGODKA: Padli borec hrvatske 13. udarne NO brigade »Josip Kraš«. Med napadom na belogardistično in italijansko postojanko na Suhorju v noči na 27. november 1942 se je skupina sovražnih vojakov skušala iz šolske stavbe prebiti v bližnji gozd. Opazil jih je Stojan Ivošević, merilec lahkega minometa v 13. udarni NO brigadi »Josip Kraš«. Da bi jim preprečil pobeg, se je neoborožen pognal za njimi, kar je bilo zanj usodno. Sovražniki so ga z noži smrtno ranili in je še istega dne, 27. novembra umrl.

Spominski kamen, ki je oblikovan po zamisli Milana Bajca je postavljen na kraju pokopa Stojana Ivoševića.

Spomenik je postavil OO ZZB NOV Metlika 26.11.1977

STATUS: Spominsko obeležje **MEDNARODNEGA POMENA**

